

דבורה בן-דרור:

„גם הדתיים חותמים כאשר משכנעים אותם!“

השתלתי-הכבוד, שבועה השבוע בארץ, תרמה תרומה נכבדה למודעות לגבי השתללות ותרומת האברים. אנשים התחילו לשאול את עצמם: מה אני יכול לעשות למען העניין? פניתי אל דבורה בן-דרור, יו"ר האגודה לקידום השתלות, וביקשתי ממנה לספר על האגודה. התחלנו את הפרוייקט לפי בקשתו של הפרופסור דורסט, שאליו הגענו ב-1978, כשבגנו ארי היה זקוק להשתלת-כליות. הפעתי בטלויזיה וניסיתי לדבר אל ליבם של אנשים לתרום אברים — אחרי מותם, כמובן — להצלת חיי אנשים אחרים. באותו זמן נמצאה כליה עבור ארי, והיא הושתלה בגופו, אבל לדאבונו היא לא נקלטה והוא נפטר. לפני מותו ביקש ארי מאיתנו שמנשיך לפעול, כדי שאחרים לא יעברו את הגיהנום שהוא עבר. ביום ה-30 למותו הקמנו את האגודה, הנושאת את שמו, והתחלתי לעבוד. הלכתי מהרצאה להרצאה, מצפון הארץ ועד דרומה, דיברתי אל האנשים והחתמתי אותם על התעודה. את הרחיפה הגדולה ביותר נתן השר חיים לנראו המנוח, שנענה לבקשתנו והורה להצמיד ספחיהתרמה לכל רשויותהיגה ישראלי. כל המעוניין חותם על הספה, שולח אלינו ואנחנו שולחים אליו תעודת-יתום.

● **כמה תעודות כאלה יש היום בארץ?**
בין 200 ל-250 אלף.

השתלות

● **זה הרבה מאוד!**

שמונה שנים אנחנו עובדים קשה מאוד. היום יש כאמת היענות די גדולה, אבל כשהתחלתי את העבודה לא הבינו על מה אני מדברת בכלל.

● **יש גם דתיים הנושאים תעודה כזאת?**

הרבה דתיים. קרציתי פעמים רבות מאור בני-ברק. כרגע משמכנעים אותם שהתרומה היא להשתלה בלבד, הם חותמים.

● **תעודה יכולה ללכת לאיבוד. מדוע לא תעבירו את שמות התורמים לבתי-החולים בארץ, ואז, כשיבוא אדם שנפטר, יידעו בבית-החולים שהוא מוכן לתרום את אבריו.**

אנחנו לא עושים את זה, כי אנחנו מוכנים לתת לאנשים אפשרות להתחרט. אם מישו מתחרט, הוא קורע את התעודה שלו. אנשים אינם אוהבים להחליט החלטות סופיות. חשוב שתהיה אויפציה.

● **מי שאין לו רשיון-נהיגה ורוצה היום להצטרף אליכם, מה עליו לעשות?**

או לטלפן אליי, לטלפון 03-9222059, או לשלוח גלויה לת"ד 747 פתח-תיקווה, ואנחנו נודה לו. (דניאלה שמי)

מאיר שיטריט:

„לא חל פיחות במעמד היהודים שם!“

מול אוחנה, חברי-הפרלמנט היהודי היחיד במארוקו, ניסה להיבחר, בשבוע שעבר, כסגן יושב-ראש הפרלמנט של מארוקו וכנשל. אחת הסברות היתה שיהדותו עמדה לו כמכשול. על פי אותה גירסה, לא רצתה המפלגה הסוציאליסטית המארוקאית שתיווצר סיטואציה שבה יישב בראש ישיבות הפרלמנט שלהם יהודי, אם ייעדד היושב ראש הקבוע.

שוחחתי על כך עם חברי-הכנסת מאיר שיטריט, יליד מארוקו ואחד מחברי-הכנסת שפעלו למען הידוק היחסים בין ישראל למארוקו. שיטריט, שחזר לאחרונה ממארוקו, לא נרעש מהידיעה ואינו שותף לפרשנות החריפה שבינה.

● **ניתן להקיש מהידיעה שיש יחס מפלה לרעה כלפי יהודי מארוקו?**

לא, אני בכלל לא מוועזע מהידיעה הזאת. להיפך: אני חושב שרווקא נוכחותו של אוחנה בפרלמנט היא הוכחה מוצקה לכך שאין יחס מפלה נגד יהודים. אוחנה נבחר באיזור-בחירה שבו 98% מהבוחרים הם ערביים: הוא יהודי גא, יהודי מוצהר, כך שניתן להסיק מבחירתו הרבה. אחיו, ג'ק אוחנה, ליווה את רפי אורי, אהרון אברחמיא, יצחק פרץ ואותי במיפגש שלנו עם המלך חסן.

מארוקו

● **בכל-זאת, אוחנה הוא הנציג היהודי היחיד בפרלמנט של מארוקו.**

נ, אז כמה יהודים יש שם בברז-אולי 17 אלף, משהו כזה. בסדר, לא הייתי קורא לנציג יחיד, ייצוג חולם, אבל צריך לייחס חשיבות לבחירתו.

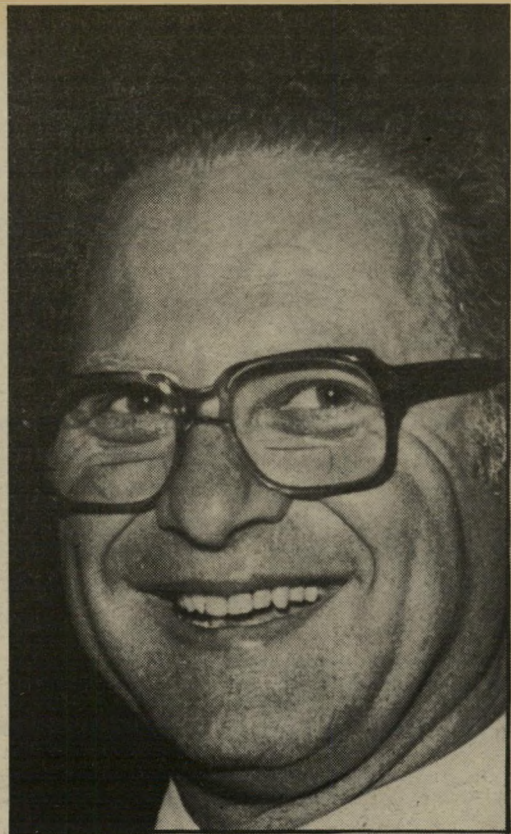
● **ומה החשיבות של אי-בחירתו כסגן יושב-ראש הפרלמנט?**

אני לא מכיר את המיקרה לפרטיו. אינני בטוח שהפרשנות לאי-בחירתו היא נכונה. אני מעדיף שיש לכך משמעות אישית, ולא פוליטית.

● **ניתן להסיק מכך על שינוי במעמדה של הקהילה היהודית במארוקו?**

הקהילה היהודית במארוקו היא קהילה חזקה, יחסית למדינה הקטנים. אין לה עמדות פוליטיות מיוחדות. בעיקר מתרכזות פעילויותיה בנושאים חברתיים, עזרה לאנשים, גמילות-חסדים. במארוקו ניתן למרוד מעמד של קהילה או אדם על פי תדירות פגישותיו עם המלך. על פי הקריטריון הזה, לא חל שום שינוי לרעה במעמדה של הקהילה היהודית. מעמדה איתן!

(דפנה ברק)

מיכה חריש:

„רציתי להיות רק סגן-שר החוץ!“

אחרי שכולם עמדו בתור לנשק את השרה החדשה, שושנה ארבל-אלמוזילינו, הופנתה תשומת-הלב למישרת סגן-השר שפיתתה השרה החדשה. נזרקו שמותיהם של המתמודדים על המישרה הפנויה: חברות-הכנסת נאוה ארד ואורה נמיר, חברי-הכנסת אהרון נחמיאס וחברי-הכנסת מיכה חריש.

את שמו של חריש, כמועמד לתפקיד סגן-השר, כבר קלטתי כמה פעמים במהלך החודשים האחרונים. ביררתי עימו את הסוגיה.

● **מה האמת ברבר מועמדותך לסגנות-שר?**

הייתי מועמד לתפקיד סגן שר-החוץ לפני שלושה-ארבעה חודשים. זה די הגיוני, כי אני הרי טיפלתי בנושאים כמו יחסי ישראל-ספרד. אני גם זה שאירגן את פגישתם הראשונה של שימעון פרס והמלך חסן ב-1978, ברבאט במארוקו, ואת שלוש הפגישות בין פרס לסאדאת. זאת במיסגרת תפקידי כראש מחלקת קישרי-החוץ של מיפלגת-העבודה. אני גם זה שהיה בקשר עם עובדי מישרי-החוץ באחרונה.

מישרות

● **איך נפלה מועמדותך?**

זה עלה כשהיה ברור שעזר וייצמן אינו בתמונה. בתחילה הוא הרי הוריע שלא יכהן כממשלתו של יצחק שמיר, ואחר-כך הוריע שיש כוונתו להישאר במישרד ראש-הממשלה. אז עלה העניין שלי. כסוף, כשווייצמן תבע את מקומו כשר במישרד-החוץ — סיכמנו, פרס ואני, שאין מקום לסגן-שר נוסף במישרד.

● **ביוזמת מי היה הסיכום הזה?**

פרס ואני נפגשים אחת לשבועיים. זה לא שאלה של יוזמה. לי היה ברור מה מתבקש במצב שנוצר.

● **נכון לעכשיו, אתה מועמד לסגנות-שר?**

אני לא מועמד להיות סגן-שר בכל מישרד אחר. בזמנו, כשעדי אמרתי היה אמור להתמנות כנגיד — הוא המליץ עליי כעל יורשו כסגן שר-האוצר, וסירבתי. סגן שר-החוץ — זה סגן-השר היחיד שהייתי מוכן להיות.

● **אולי פגעה בכך העובדה שלא עשית די לוביאינג ולא רצת לתקשרות?**

ראשית, אני לא יודע איך רצים לתקשרות, לא יודע איך יוצרים תקשרות ואני לא בטוח שאני כליכך רוצה ללמוד את זה. האם זה פגע ביי בחלטת יכול להיות. (דפנה ברק)